

۹۲ سال پہلان، ۱۹۱۳ دی وِساکھی والے دن، امریکہ وکھے دیش بھگتاں، روشن خیال آتے جمپوریت پسند لوکاں نے آپنے وتن ہندوستان دی انگریز بستیواد کولون مکتی کروا کے اک نوین اُساری کرن لئی غدر پارٹی بنائی۔ غدر پارٹی نے وِدیشاں وچ وسدے سارے ہندوستانیاں نوں آپنے وتن نوں آزاد کرا کے اک خوش حال ہندوستان دی اُساری لئی اک مُمّہ ہون دا ہوکا ڈتا آتے اس لئی اک انقلابی جتھیبندی دی نیبہ رکھی آتے آپنی سیدھ نوں وکست کیتا۔ غدر پارٹی نے آپنے وقت دے حالات دا نرٹا کر دیاں ایبہ سُنہ کدھیا کہ انگریز بستیواد نوں ہندوستان دے لوک آپنی ایکتا آتے جو جیہد نال ہی ملکوں باپر کدھ سکدے ہن آتے اس لئی انہاں نوں کوئی وی قربانی دین توں جھگکنا نہیں چاپیدا۔ بستیواد نوں ختم کر کے اک نوین ہندوستان دی اُساری کرن لئی انہاں نے لوکاں نوں لامبند کیتا۔ غدر پارٹی دا نشانہ ہندوستان وچ پرجا راج قائم کرنا سی جس وچ سبھ قوماں آتے کبائی لوکاں دے ہنکاں دی زامنی ڈتی جا سکے آتے لوک آپنی قسمت دے آپ مالک ہون۔

اس نوین سیاسی پڑالی آتے آرٹھک ڈھانچے نوں ہوند وچ لیاؤں لئی جتھیبند ہوکے کھاڑکو گھول چلاوں لئی غدر پارٹی نے وِدیشاں آتے ہندوستان وچ مہم چلائی۔ انہاں نے ہندوستان دے لوکاں نوں ونگار دتی:

ہندوستان چوں کدھ فرنگیاں نوں پرجا راج دی جڑھ لگاوئے نوں۔

راج پنجیتی قائم کریئے
بادشاہی دی الکھ مکا دیئیے۔

نوان روپ رچاں ٻند دے سماج دا
تُخُم اُذاؤنا ظالمان دے راج دا.

پچھوں غدر دے معاملًا معاف سبھ نوں
کھیقی کران گے موج بھار والی.

وِدیا بتھیری وده جائیگی آزاد پویاں
کسے دی مجال نہ سانوں انکان دی.

وَسَے رَسَے ۴۷۵۰ تَالْ سَارَا ۶۱۰۰ آَزَاد ۶۱۰۰
پولی جدوں پوئی پنڈ ۴۷۵۰ لگان دی.

پوپویگی ترقی پچھوں بہت ہی سُکھالی سلاڈی
کر لو تیاری پہلان غدر مچان دی.

مورکھ نہ کوئی ہووے، سبھ وِدوان ہون
سبھ دهن وان لوز کسے نہ چُران دی.

غدر پارٹی دی اُساری دے ۹۲ سال بعد آج وی ٻندوستان دی نوین اُساری
دا سُوال اوسمی تراں لوکان سامنے کھڑھا ہے جس تراں ۱۹۱۳ وچ سی. ٻندوستان
وچ آزادی دے بعد ہالے وی بستیوادی سیاسی پرٹالی آتے ارتھ چارا قائم ہے آتے
لوکان دے ہلکاں دی کوئی زامنی نہیں ہے۔ حاکم جماعتیں آتے راج تنتر دے
سارے ادارے آتے انہاں دیاں ساریاں ہی پارٹیاں لوکان وچ ایہ ہمیکی
کھڑھے کر دیاں ہن کہ اس آرتھک ڈھانچے آتے نُمانندیاں والی جمہوریت دے
علاوہ ہور کوئی راہ نہیں ہے۔ اوہ کہنے دے ہن کہ اس بستیوادی پارٹی سیسیم دے
علاوہ کسے ہور سیاسی پرٹالی بارے سوچنا وی غلط ہے۔ ۹۲ سال پہلان کانگرس
آتے مُسلم لیگ وی ایہو ہمیکے پاؤندیاں سن پر غدر پارٹی نے ایہ سارے

بُھلیکھے چکناچور کیتے سن۔ آج وی حاکم جماعتان دیاں ساریاں پارٹیاں اپو
بُھلیکھے پاؤندیاں ہن۔ ایہ لوکاں نوں نصیحت ڈنڈے ہن کہ انہاں نوں آپے
حالات آتے تجربے توں کوئی سُنّہ کدھن دی لوڑ نہیں۔ اوہ کبندے ہن کہ
کانگریس، بھاجپا، شیپیقائیم، شیپیقائیم جاں کسے ہور پارٹی نوں طاقت لیاون نال
لوکاں نوں انہاں دے حق مل جائے۔ اس لئے انہاں نوں حالات دا آپ کوئی
نرثا کرن جاں جتیبیند ہون دی کوئی لوڑ نہیں۔

آج ہندوستان آتے کُل جہاں دا تجربہ ایہ دسدا ہے کہ پارٹی سسٹم دی
ایہ راج-پرٹالی آتے نمائندیاں والی ایہ جمہوریت کسے کم دی نہیں رہی۔
سنسار وچ ایہ کتے وی لوکاں دے مسلے حل کرن وچ سپہل نہیں ہو سکی۔
آپنے سیاسی، آرٹھک، قومی آتے سہیاچارک ہکاں دے مثیلیاں نوں حل کرن لئے
لوکاں نوں نمائندیاں تے ادھارت راج تنتر نوں ختم کر کے آپنی سُدھی جمہوریت
قائم کرن دی لوڑ ہے۔ ہندوستان دے لوکاں نوں پرجا-راج قائم کرن دی لوڑ
ہے۔ ایہ آج دی اک تاریخی لوڑ ہے۔ اک نویں راج تنتر نوں قائم کیتے
بغیر انہاں دی مکتی نہیں ہو سکدی۔ ایہ موجودہ گلیا سڑیا راج تنتر ہی
انہاں دے بھیڑے حال لئی زمہوار ہے۔ اس وچ کسے دے وی ہکاں دی راکھی
نہیں ہو سکدی کیونکے اسدا منتو ہی لوکاں نوں گھڈے لے رکھنا آتے انہاں
نوں سیاسی طاقت توں وابحے رکھنا ہے۔ ایہ راج پرٹالی کدے وی لوکاں دے بھ
طاقت نہیں آؤں دے سکدی آتے نہ ہی لوکاں نوں فیصلے کرن لئی اکھا
کر سکدی ہے۔ ایہ تاں لوٹواں دے فیصلے لوکاں آتے تمپن لئی ہی قائم
کیتی گئی سی آتے قائم رکھی جا رہی ہے۔ پارلیمینٹ، کچہریاں، فوج، ودیک
ادارے، سیاسی پارٹیاں، ایہ سبھ حاکم جماعتان دے فیصلے لوکاں تے تمپن
لئی ہی قائم کیتے گئے ہن۔ پردهاں منtri منموہن سنگھ ہووے جاں باجپیئی، کانگریس
دی وزارت ہووے، بھاجپا دی ہووے، جاں کسے ہور پارٹی جاں گٹ دی ہووے، پر
پرناں سدا اُتھے ہی وگدا ہے۔ لوکاں اُتے ڈنڈے نال حاکم جماعت دے
فیصلے تھے جاندے ہن۔ نمائندیاں والی جمہوریت دا ایہ تھے اتے ایہو
اصلی خاصہ ہے۔

غدر پارٹی دا ۱۹۱۳ دا ہوکا آج ۹۲ سال بعد بھی تمام دیش ہمگستان، روشنخیال
اتے انقلابی لوکان نوں آج دے حالات دا نیرنا کرن لئے سیئے کدھکے
اک نوین اُساری کرن لئی ونگاردا ہے۔

جو چاہوں بُتنا وِدوان۔
سُکھ میں موج کرے سنتان۔
جو چاہوں جگ رہے نشان۔
جو چاہوں آپنی بھلیائی
جلدی غدر مچا دیو یہائی..